

Egervári Közös Önkormányzati Hivatal
☒8913 Egervár, Vár u. 2. ☎/fax:92/564-013, 564-014, 30 8214561
E-mail: kozoshivatal@egervar.hu

ELŐTERJESZTÉS

Lakhegy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. november 28. napján tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló a lakóhely környezeti állapotáról (2023.)

Előterjesztő: Ujvári Katalin polgármester

Készítette: Dr. Ürmösiné Kőmíves Eleonóra jegyző
Dr. Kocsis Viktória igazgatási ügyintéző

Tisztelt Képviselő-testület!

Beszámoló a lakóhely környezeti állapotáról

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja, valamint az 51. § (3) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezetet, valamint a lakóhelyi környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot. A környezeti elemek állapota, de különösen a levegő-tisztaság, a talaj, a felszíni és felszín alatti vizek minősége közvetlen hatással van az életminőségre, ezért a környezeti elemek állapotának figyelemmel kísérése és a környezetvédelmi beszámolók célja elsődlegesen az emberi egészség és az élővilág védelme, az arra veszélyt jelentő folyamatok megelőzése.

I. Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos általános feladatok

A települési környezet védelme érdekében végzett, illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása,
- önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében,
- együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal,
- környezeti állapot évenkénti elemzése.

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően négy törvény, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, és ezeknek végrehajtási rendeletei teremtik meg. E jogszabályokból eredő feladatokat részletesen az önkormányzati hatásköri jegyzék tartalmazza, amely terjedelme túlmutat e beszámoló keretein.

II. Környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozás az alábbi helyi rendeletekre támaszkodik:

- A helyi környezetvédelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 9/2002.(XI.1.) önkormányzati rendelet;
- A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásról szóló 9/2018. (IX.28.) önkormányzati rendelet;
- Állattartás szabályairól szóló 13/2012.(X.31.) önkormányzati rendelet
- A településkép védelméről szóló 14/2017. (XII.21.) önkormányzati rendelet
- A talajterhelési díjról szóló 9/2004. (VII.1.) önkormányzati rendelet

Jelen rendeletek kiegészülve a Környezetvédelmi Programmal biztosítják a települési környezet védelmének alapjait.

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés b) pontjában és a 48/E.§-ban meghatározott tartalmi követelményeket figyelembe véve a település környezetvédelmi állapotát érintő témakörökben az önkormányzat települési környezetvédelmi program készítésére kötelezett.

A helyi környezetvédelem alapja a Környezetvédelmi Program, az elérni kívánt környezetvédelmi célokat, a végrehajtandó feladatok sorrendjét, a megvalósítás eszközeit, illetve a pénzügyi igényeket kötelezően tartalmazza. Alapvető célja a fenntartható fejlődéshez szükséges legfontosabb környezetvédelmi feltételek kialakítása és a környezetvédelem stratégiai feladatainak meghatározása. A program célja nemcsak a legfontosabb környezeti problémák feltárása, hanem azok megoldása is. A törvény értelmében a települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását, és a programot szükség szerint - de legalább két évente - felülvizsgálja.

A környezetvédelmi programot mivel az már nagyon régi, átfogóan felül kellene vizsgálni, melyhez szakembereket kellene bevonni. A felülvizsgálat finanszírozása a jelenlegi helyzetben nem megoldható.

III. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény az alábbiak szerint nevesíti a környezeti elemeket:

- földvédelem
- vízvédelem
- levegővédelem
- épített környezet védelme.

Minden környezeti elemet önmagában, a többi környezeti elemmel alkotott egységben és az egymással való kölcsönhatás figyelembevételével kell védeni. A környezeti elemek védelme egyaránt jelenti azok minőségének, mennyiségének és készleteinek, valamint az elemeken belüli arányok és folyamatok védelmét.

1. A föld védelme:

A föld védelme kiterjed a föld felszínére, és a felszín alatti rétegeire: a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira. A föld védelme magába foglalja a talaj termőképessége, szerkezete, víz- és levegőháztartása, valamint élővilága védelmét is.

1.1 Területhasználatok

Lakhegy lakosainak száma 2023. január elsején 445 fő, míg 2022 január elsején 454 fő volt. Nyilvántartott álláskeresők száma 11 fő 2022-ben.

A település közigazgatási területe 8,6 km², ebből belterület 0,47 km², külterülete 8,13 km². A KSH legfrissebb, 2020. évi adata szerint a művelésbe vont 36 db gazdaság használatban lévő mezőgazdasági területe: 715.5953 ha, melyből szántó 582.7482 ha, konyhakert: 0.3201 ha, gyümölcsös: 41.31 ha, szőlő 2.2750 ha, gyeperület 88.9420 ha. A gazdaságok használatában lévő saját tulajdonú mezőgazdasági terület 380.8305 ha.

Lakhegy területén leginkább az agyagbemosódásos barna erdőtalaj a jellemző. Ez minőségileg megfelel a mezőgazdasági műveléshez. A területen nincsenek kis-, közép- vagy nagygazdaságok, kizárólag mikro-gazdaságok működnek.

Regisztrált őstermelő 24 fő.

A település megőrzésre érdemes értéke a szőlőhegy, mint művelt gyümölcsös és a hozzá tartozó épületállomány. A szőlő egykoron meghatározó szerepet töltött be a település életében, melyet jól példáz az, hogy Lakhegy külterületén kettő szőlőhegy található: a Kullancsi és az Öreghegy.

A szőlőhegyeken lévő extenzív művelésű gyümölcsösök, gesztenyések, valamint a gyepterületek táji, és természeti értékkel bírnak, ezeket a hagyományos művelési módokkal gondozzák, melyet ajánlatos fenntartani, s ezen keresztül megőrizni a terület őshonos növény és állatvilágát.

Sajnálatos módon azonban a korábban szőlő és gyümölcs termesztésére használt, gépesített művelésre korlátozottan alkalmas területek jelentős része elvadult, elhanyagolt, gázos, fás.

1.2. Úthálózat:

Lakhegy önkormányzatának kezelésében lévő kiépített úthálózat hossza 6,2 km, kiépítetlen úthálózat és köztér hossza 17,5 km, kiépített járda hossza 3 km, kiépítetlen járda hossz 0,1 km. Önkormányzati kiépített út és köztér területe összesen 27 600 m² (2022-es adatok). Állami belterületi közutak hossza 2.095 km, állami közutak területe 12,57 ezer m² (2022-es adatok).

Lakhegy Község Önkormányzata a Lakhegy, Petőfi út 168 hrsz-ú aszfalt makadám burkolat és járda burkolat teljes felújítása érdekében pályázatot nyújtott be a Belügyminisztérium által meghirdetett Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása címen meghirdetett pályázati kiírás, Belterületi utak, járdák, hidak felújítása alcélra.

Az elnyert pályázaton 13.958.826,-Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült 2021-ben az önkormányzat. A munkálatok 2022. augusztus 31. napjával befejeződtek kivitelező a Vasi Aszfalt Gép Kft. volt. Az önkormányzatnak a pályázaton nyert összeghez 2.500.000,-Ft önrészt kellett biztosítani.

A Herman Ottó Zártkerti Programra benyújtott sikeres pályázatnak köszönhetően az önkormányzat 2021. évben 19.572.677,-Ft összegű vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A program végrehajtása 2022. évben valósult meg, melynek során felújításra kerültek a Lakhegy zártkerti részén lévő 850, 878 hrsz-ú mezőgazdasági területek megközelítését szolgáló utak, illetve tereprendezés is megvalósult. Emellett a község kápolnájánál elhelyezett kőkereszt és a Hegy út kőkeresztje is felújításra került. A kivitelező a Vasi Aszfalt Gép Kft, volt, a projekt műszaki ellenőre Peczeli Zoltán volt.

A Magyar Falu Program keretében „Önkormányzati tulajdonban lévő út -, hídépítés/felújítás” című pályázat során Lakhegy, Déneslak utcában burkolatfelújítás, továbbá padkarendezés a 156 és 1428 hrsz.-ú ingatlanokon valósult meg.

A 2023. július 06. napján tartott nyilvános ülésen Lakhegy Község Önkormányzata Képviselő-testülete úgy határozott, hogy pályázatot nyújt be a Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Út, híd, járda építése/felújítása” című MFP-UHJ/2023 kódszámú pályázati kiírásra.

A pályázattal elérni kívánt cél: Lakhegy Petőfi Sándor utca (168 hrsz) 200 méter hosszú járdaszakaszának felújítása, térköves járda építése. A beruházás összes költsége 9 782 954 Ft. Az igényelt pályázati támogatás összege 8 000 000 Ft. A képviselő-testület a hiányzó 1 782 954 Ft-ot saját forrásból költségvetése terhére biztosítja. A pályázat beadásra került, elbírálása folyamatban van.

1.3. Potenciális szennyezőforrások:

A községen belüli bűzhatás a korábbi évekhez képest megszűnt.

A tavaszi időszakban azonban Egervár külterületi részéről sertéstartás miatt bizonyos napszakokban érezhető volt bűzhatás. A sertések elszállítása után a bűzhatás megszűnt.

A település területein sajnos még mindig találunk elszórva elhagyott hulladékot. A falu alsó szakaszának mezőgazdasági útja mellett illegálisan építési hulladék került kihelyezése.

A rekultivált szeméttelp folyamatos felügyeletet kíván, mivel a nyári időszakban több alkalommal illegálisan helyeztek el nagy mennyiségű hulladékot – építési törmelék, háztartási hulladék -, melynek elszállíttatásáról az önkormányzatnak kellett gondoskodni.

A zártkertekben zártan megépített közműpótlók is működnek a településen, de így ezek nem veszélyforrások.

Lakhegy közigazgatási területén ismert, kármentesítést igénylő talajszennyeződés nem található.

1.4. Tájsebek

Működő, illetve lezárt bánya a település közigazgatási határain belül nem található.

1.5. Hulladékgazdálkodás

Lakhegyről elszállított összes települési hulladék: 112,3 tonna, ebből a lakosságtól elszállított települési hulladék: 97,7 tonna (2022-es adat).

Lakhegy Község Önkormányzata idén szeptemberben a 9/2023.(IX.29.) önkormányzati rendelettel módosította a helyi környezet védelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 9/2002. (XI.1.) önkormányzati rendeletét.

Az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvény 2021. március 1. napjától 2025. január 1. napjáig fokozatosan lép hatályba, és szakaszai módosítják a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényt (a továbbiakban: Ht.). Ennek értelmében a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás megszervezésének feladata 2023. július 1. napjától az állam felelősségi körébe kerül. Az állami hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát az állam a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. (MOHU Zrt.), mint Koncessziós Társaság részére, koncessziós szerződéssel 2023. július 1-jétől 35 évre átengedte, vagyis a hulladékgazdálkodási közfeladat ellátása az állam közfeladatai közé tartozik. Az állam hulladékgazdálkodási közfeladata a hulladékgazdálkodási intézményi résztvevőkenységre és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevőkenységre terjed ki. Ezzel párhuzamosan megszűnik

az önkormányzatok hulladékgyűjtési közszolgáltatás megszervezésével kapcsolatos feladata. A hulladékgyűjtési közfeladat gyakorlója 2023. július 1. napjától a Magyar Állam, az állampolgárok közvetlenül az állam által megbízott MOHU MOL Zrt-vel fognak kapcsolatban állni.

A hulladékszállítás díját jogszabály határozza meg. A hulladékszállítás gyakorisága a kommunális hulladék tekintetében heti egy alkalom, a szelektíven, zsákos formában gyűjtött hulladék (papír, a műanyag és a fém hulladék) tekintetében havi egy alkalom. A településen egy helyen történt szelektív hulladékgyűjtő sziget kialakítása, amely gépjárművel könnyen megközelíthető és központi elhelyezkedésű. A papír, műanyag és üveg szelektív gyűjtése mellett az év elejétől már a használt háztartási étolaj gyűjtésére is van lehetőség az erre a célra kihelyezett tartályban. Sajnos továbbra is gondot okoz, hogy a gyűjtődények mellé felhalmozzák a hulladékot, melynek eltakarítása többletmunkát jelent a közfoglalkoztatottaknak.

Környezetünk védelme érdekében a hulladékok hasznosítása kiemelten fontos terület. A háztartásokban keletkező hulladékká vált csomagolóanyagok nagy része újrahasznosítható. Az újrahasznosításhoz nélkülözhetetlen ezeknek az anyagoknak a pontos válogatása, azaz a szelektív hulladékgyűjtés.

A település tisztasága érdekében az önkormányzat évente 1 alkalommal lomtalanítási akciót szervez, melynek keretében elszállításra kerül a szervezett szemétszállítás során el nem szállítható, háztartásokban képződött felesleges nagydarabos hulladék, a veszélyes hulladék kivételével. A limlom akció igénybevétele a lakosság részére díjmentes, annak költségét az önkormányzat finanszírozza. Az önkormányzat ebben az évben is biztosította a lakosságnak, hogy a háztartásban felhalmozódott lomokat leadhassák. Lezajlott az elektronikai hulladékok gyűjtése és elszállítása. A lomtalanítás során két konténer kihelyezésre került: egy a Faluház elé az elektromos eszközöknek, egy pedig a tűzoltószertár udvarába a televízió készülékeknek.

2. A víz védelme

2.1. Talajvíz és ivóvízellátás

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (7g) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Kormány elfogadta a vízkészletvédelmi országtérkép és a kockázati besorolás elkészítéséről és felülvizsgálatáról szóló 319/2023. (VII. 17.) Korm. rendeletet, melynek alapján az Országos Vízügyi Főigazgatóság honlapján megtekinthető a vízkészletvédelmi országtérkép, amely a háztartási talajvízkutak jövőbeni engedélyezésében központi szerepet tölt be. A vízkészletvédelmi-országtérkép a kút létesítési helye tekintetében az ország területét ivóvízbázis-védelmi szempontból kategorizálja: elhatárolja az ivóvizet biztosító karszt képződményeket és ivóvízbázis-védőterületeket az egyéb övezetektől. <http://geoport.al.vizugy.hu/vizkeszletvedelem/>

Az országtérkép alapján Lakhegy vízkészletvédelmi szempontból kockázatmentes területnek minősül.

A törvény egyidejűleg a jegyzői engedélyezés alá tartozó azon háztartási kutaknál, amelyek nem érintenek érzékeny vízkészletet, ötven méternél nem mélyebbek és az első vízzáró réteget nem érik el, a jövőre vonatkozóan megszünteti az engedélyezési kötelezettségét.

A törvény kiindulópontja a vízbázisok védelme, a vízkészlet fenntartása, és a jövő nemzedékek számára történő megőrzése érdekében a vízkészlet-védelmi szempontból védendő területeket megjelölő országtérkép alkalmazása. A területi kockázati kategóriáknak azért van jelentősége, mert a háztartási kút létesítési helyétől függ, hogy a kút engedélymentes vagy bejelentés köteles körbe tartozik. E törvényi rendelkezések biztosítják, hogy a vízbázist jelentő rétegekbe a kútból ne jusson szennyeződés, és az ivóvízbázis így ne csökkenjen, valamint, hogy a vízkivétel mennyiségi keretek között maradjon.

A törvény másik sarokpontja a háztartási vízigényt kielégítő kút fogalmának bevezetése a háztartási vízigény fogalmának egyidejű meghatározásával. A háztartási vízigény a természetes személy évi 500 m³-t meg nem haladó mértékű, ivóvíz-ellátási célú vagy a személyes és a háztartásban felmerülő vízhasználatot jelenti. E definíció megállapításával a törvény a vízkivételre mennyiségi korlátot rögzít.

A törvény harmadik alappillére pedig az, hogy a szabályozás tárgyát képező háztartási kút talpmélysége az ötven métert nem haladja meg és az első vízzáró réteget nem éri el. E kettős feltétel biztosítja, hogy a háztartási kút semmiképpen ne érintsen a vízzáró réteg áttörésével ivóvízbázist. Az új szabályozás tehát a házi vízigényt kielégítő, sekély (talajvíz) kutakra terjed ki. E kutak – szabályos kialakítás és elhelyezés esetén – a vízkészletvédelmi szempontból kockázatot nem jelentő területeken nem okoznak jelentős környezeti hatást, és nem veszélyeztetik az ivóvízellátást biztosító jelenlegi és távlati vízbázisok jó minőségét és az azokból történő vízkivételt.

A településen az ivóvíz szolgáltató a Zalavíz Zrt. Közülemi ivóvízvezeték-hálózat hossza 4,8 km. 2022. évben az ivóvíz-hálózatba bekötött háztartások száma 200 db volt, kettő lakás csatlakozott az év folyamán a közülemi ivóvíz hálózatra.

2022. évben a háztartásoknak szolgáltatott víz éves mennyisége 16,15 e m³, míg az összes szolgáltatott víz mennyisége 16,98 e m³ volt. Üzemelő közkifolyók száma: 5 db.

A 2011. évi CCIX. törvény szerint a víziközmű-szolgáltatás hosszú távú biztosíthatósága érdekében - fenntartható fejlődés szempontjaira tekintettel - 15 éves időtávra gördülő fejlesztési tervet kell készíteni.

A vízi-közmű hálózat elöregedett, felújításra szorul, ezt támasztja alá a gyakori csőtörések száma is. A vízhálózat hibáinak javítását követően a csapvíz gyakran elszíneződik vagy kellemetlen szagúvá válik. A vízfogyasztás utáni használati díjakból az önkormányzat jelentős megtakarítással rendelkezik, melyet csak víziközmű, és szennyvízközmű felújítására fordíthat. Elsődleges cél az elöregedett vezeték cseréje a település teljes területén.

E célnak megfelelően került sor a Petőfi utca 1 – 87. sz. ivóvízvezeték hálózatának rekonstrukciójára. A terv és a rekonstrukció finanszírozása KPA terhére történt. A Zalavíz Zrt., mint Üzemeltető megbízta a Forsz Mérnöki Irodát Lakhegy település Petőfi Sándor utcában üzemelő vízvezeték kiváltás tervének elkészítésével az 1 - 87 sz. ingatlanok között. A Petőfi Sándor utca a község főutcája, országos közút. (74107 jelű Egervár bekötő út). A kápolnához vezető 79 hrsz.-ú úttól északra a Petőfi Sándor utcában az elmúlt években kiváltásra került a DN80/a vízvezeték D110/KPE vezetékre. Jelen tervezési feladatban a 79 hrsz.-ú úttól délre meglévő vízvezeték kiváltása volt a cél. A 79 hrsz.-ú úttól délre a 78 sz. ház mellett lévő nyomásfokozóig a DN80/KM-PVC vezetékkel párhuzamosan le van fektetve egy nyomásfokozott DN60/a ágvezeték a 81 – 87 sz. ingatlanok ellátására, ez is kiváltásra kerül D63/KPE csőre.

A 2023. évi lakossági ivóvíz- és csatornaszolgáltatás támogatás igényléséhez pályázatot nyújtottunk be a szolgáltatást nyújtó Észak-Zalai Víz- és Csatornamű Zrt. (8900 Zalaegerszeg, Balatoni út 8.) által készített „Összesített adatlap a 2023. évi ivóvíz- és csatornaszolgáltatási támogatás igényléséhez” dokumentumokban szereplő adatok alapján 9 067 100.-Ft támogatás igénylése céljából. Az összeg felhasználásról nem az önkormányzat dönt, az átadásra kerül a vízműnek.

2.2. Felszíni vizek, vízvezetés:

A településen átfolyó vízfolyás nincs, a terület a Zala folyó vízgyűjtőterületéhez tartozik. A településen a csapadékvíz elvezetése nyílt vizes árokkal, és helyenként zárt csatornával történik.

2.3. Szennyvízkezelés

A településen a Zalavíz Zrt. látja el a vezetékes szennyvízelvezetéssel és ártalmatlanítással kapcsolatos feladatokat. A közüzemi szennyvíz gyűjtőhálózat hossza: 4,8 km. A szennyvízhálózatba a bekötött lakások száma 173 volt (2022-es adatok).

A házi derítőben képződött háztartási szennyvíz összegyűjtéséről, elszállításáról és ártalommentes elhelyezéséről a korábbi időszakhoz hasonlóan az Észak-Zalai Víz- és Csatornamű Zrt. gondoskodik. A vízmű adatszolgáltatása alapján Lakhegyen 2022. évben 20 db – szennyvízcsatorna rákötéssel nem rendelkező - ingatlanon volt vízfogyasztás, ebből 14 helyen haladta meg a 10 m³-t.

Ezen ingatlantulajdonosoknak több alkalommal írt felhívást a hivatal, hogy a környezetvédelmi és építésügyi jogszabályok értelmében a szennyvíztárolás csak végső megoldásként alkalmazható, ezért amennyiben az ingatlanuk előtt rendelkezésre áll és műszakilag megoldható, kötelező a közcsatornára való mielőbbi rákötés. Amennyiben nem áll rendelkezésére a közcsatorna, vagy műszakilag nem megoldható a rákötés, a szennyvíztárolás kizárólag zártan, szivárgásmentes kialakítással, rendszeres üritéssel és ellenőrzött szállítással – a jogszabályokban foglaltak szerint - történhet. A 2022-es év folyamán a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatornahálózatba) bekapcsolt lakások száma: 1 db.

Lakhegy Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2023. február 02. napján tartott ülésen egyetértett a Magyar Energetikai Közmű-szabályozási Hivatal javaslatával, miszerint az önkormányzat szennyvizét elvezető átemelők jövőbeni felújításának finanszírozását Közös Pénzügyi Alap létrehozásával kívánja megoldani.

Lakhegy Község Önkormányzata az elkülönített számla kezelésével, nyilvántartásával a Zalavíz Zrt-t bízta meg. Hozzájárult a Zalavíz Zrt. által javasolt 735 000 Ft összeg átutalásához, melyet egyelőre 2023.évre kíván befizetni, majd évente felülvizsgálni a kért összeget.

3. A levegő védelme

Az állattartásból eredő szaghatások csökkenése miatt a település levegőminősége az elmúlt időszakban jelentősen javult. A közlekedés okozta légszennyezettség nem számottevő.

Parlagfű okozta szennyezés egyre kevesebb alkalommal fordul elő, jellemzően a település külterületi és zártkerti részein van jelen.

A kedvező levegőminőséghez a belterületi tűzgyújtásra vonatkozó előírások is hozzájárultak, bár még mindig sok esetben észlelhető, hogy nem megengedett időben történik a kerti hulladék elégetése. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) bekezdés b) pontja hatalmazta fel a települési önkormányzatok képviselő-testületeit, hogy rendeletben állapítsák meg a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokat. Lakhegy Község Önkormányzata élt a lehetőséggel, és a helyi környezet védelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 9/2002.(XI.1.) önkormányzati rendeletében az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó rendelkezések között kimondja, hogy „A nem komposztálható, illetve a komposztálásra alkalmatlan avar és kerti hulladék égetésére hétfő, szerda, pénteki napokon, naponta 8.00 órától 16.00 óráig kerülhet sor, derült égbolt és szélmentes idő esetén. Ünnepnapi égetni tilos.”

Jogszabályi változás okán szabálytalan égetés esetén az eljáró hatóság az illetékes járási környezetvédelmi hatóság (levegőtisztaság-védelmi hatásköre) és a katasztrófavédelem. A környezetvédelmi hatóság a levegővédelmi követelményt megsértő természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet részére, a jogsértő tevékenység megszüntetésére, illetve a mulasztás pótlására való kötelezéssel egyidejűleg, – ha jogszabály másként nem rendelkezik – levegőtisztaság-védelmi bírságot szab ki.

A téli időszakban előfordul, hogy nem megfelelő anyagokat égetnek el a kazánokban, kályhákban pl. műanyagot, ilyenkor a levegő minősége jelentősen romlik.

A barnakőszén használatára ha igény mutatkozik a lakosság részéről, akkor valószínűsíthető a levegő minőségének téli időszakban történő jelentős romlása.

4. Energiagazdálkodás

Az elektromos energiaszolgáltató a térségben az E.-on Energiaszolgáltató Kft. 2022. évben a háztartási villamosenergia-fogyasztók száma 304 db (a villamosenergia-fogyasztók száma 328 db), kisméretű villamosenergia-elosztóhálózat hossza 5,7 km volt.

A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia éves mennyisége 2022. évben 433 000 kWh volt, amely érték 2021. évhez viszonyítva alacsonyabb (2021-ben 463.000 kWh). A szolgáltatott összes villamosenergia éves mennyisége 2022. évben 558 000 kWh volt.

A gázszolgáltató a térségben az MVM, összes gázcsőhálózat hossza 6 km.

2022. évben a háztartási gázfogyasztók száma 139 db. Az összes gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma 148 db. 2022. évben a település teljes, éves gázfogyasztása 148.000 m³, amelyből a lakossági gázfogyasztás 135.000 m³.

2021. januárjában indult Magyarország eddigi legjelentősebb otthontámogatási programja, amelynek keretein belül nyílászáró cserére, fűtőkorszerűsítésre, napelemes támogatás igénybevételére is lehetőség nyílt. A maximálisan igényelhető összeg a felújítási költségek 50%-a, de maximum 3 millió Ft-ig támogathatók a felújítások. A 2022. évben újra napelemes pályázati lehetőség nyílt, melynek köszönhetően 100 százalékos támogatást lehetett nyerni. A támogatást lakossági ingatlanok energiahatékony korszerűsítésére lehet felhasználni.

Az ország teljes területén elérhető néhány éve már a B tarifával (csúcscsökkentett, leánykori néven éjszakai áram) egyező áru H tarifa, amely meghatározott érték feletti hatékonysággal rendelkező hőszivattyúkhöz igényelhető. Az áramszolgáltató – valójában a törvényalkotó – a fűtési használatot kedvezményezi, de ezen lehetőséget kevesen veszik igénybe országosan a fajlagosan magas beruházási költségekre figyelemmel (a hőszivattyú beépítésén kívül új fűtési-gépezeti rendszer kiépítése és a kapcsolódó helyreállítási munkák, burkolatcsere, festő-mázoló).

Az energiafelhasználás racionalizálása, figyelemmel az elszabadult energiaárakra nagy fontossággal bír, mind a magánszemélyek, mind pedig a gazdálkodó szervezetek vonatkozásában. Az önkormányzatot is sújtja, hiszen épületeinek fűtési, világítási költségei a többszörösére emelkednek, nem is szólva a közvilágítást érintő kiadásokról. A jövő egy eddigieknél sokkal takarékosabb, észszerűbb energiafelhasználás kíván mindenkitől. Elengedhetetlen a háztartások, a gazdasági társaságok, közintézmények energiafelhasználásának csökkentése. Ennek záloga az épületek megfelelő szigetelése, nyílászárók cseréje, a szél a nap, és a föld hője által nyújtott lehetőségek sokkal szélesebb kiaknázása. Mivel az alternatív energiák hasznosítása magas ráfordítást igényel, ezek széles körben történő elterjedéséhez nélkülözhetetlen az állami segítség.

5. Zaj- és rezgésvédelem

A településen jelentős zaj- és rezgésvédelmi probléma nem áll fenn.

Kisebbségi zajhatás- és rezgésvédelmi probléma hétköznaponként reggel 5 órától 6 óráig a helyi vállalkozó tehergépkocsi állománynak munkába indulása idején keletkezik. A zajhatás főleg a nyári időszakban érzékelhető a nyitott ablakoknál, a rezgés egész évben tapasztalható.

Tavasztól őszi tartó időszakban a mezőgazdasági gépek okozta zajhatás kis mértékben tapasztalható.

6. Települési zöldfelületek és természeti környezet

A település zöldterületeihez tartoznak:

- járdák és az úttestek közötti zöldsávok, melyeknek gondozása kétféle módon történik. Magántulajdon esetén az ingatlantulajdonosok végzik a fű nyírását előkertek gondozását, az önkormányzati területeken az önkormányzat végezteti el a rendszeres gondozást.
- sövények és fasorok,
- köztemető,
- egyéb zöldterületek.

A település közterületeinek, közparkjainak, köztemetője tisztántartásáról az önkormányzat saját munkavállalói, valamint közmunkások bevonása útján gondoskodik, melynek során a fűnyírási munkálatok mellett a zöldhulladék, falevelek rendszeres összegyűjtésével biztosítják a környezet elvárt színvonalú megjelenését.

2021-ben a Magyar Falu program keretén belül kommunális eszközökre pályázott az önkormányzat. A pályázaton elnyert összeg 14 859 000 millió Ft. Mivel a falunak nagy szüksége lenne a gépesített fűnyírásra, ezért ezen az összegben AGT típusú kistraktor került megvásárlásra, melyet 2022-ben üzembe helyeztünk.

A település belterületi részein a hivatal munkatársával évente két alkalommal bejárást tartottunk, melynek során megtekintettük a település árkaiknak, átereszeinek állapotát, valamint az ingatlanok állapotát, környezetének rendezettségét.

Minden évben sor kerül felszólító levelek kiküldésére az érintettek részére ingatlanjaik környezetének rendbetételére, a szükséges kaszálási és egyéb feladatok elvégzésére. Sajnálatos módon több olyan belterületi ingatlantulajdonos is akad, aki csak többszöri felszólítás után hajlandó házának, telkének környezetét elfogadható állapotba tenni, az embermagasságúvá nőtt gatz lekaszálni, az elburjánzott növényzetet visszavágni.

A településen országos jelentőségű védett terület nincs. Önkormányzati tulajdonú összes zöld terület 21.324 m², amely kiemelkedő nagyságú a közös hivatalhoz tartozó községeket összehasonlítva.

7. Épített környezet

Lakhegy község épített lakásállománya 222 db (2022-es adat).

A Magyar Falu Program keretén belül meghirdetett „Temetők infrastrukturális fejlesztése” címen kiírt pályázaton Lakhegy község önkormányzata 2 823 293.-Ft támogatásban részesült urnafal megépítésére. Az urnafal elkészült, melynek köszönhetően 20 urnafülke létesítésére került sor, így a településünkön is lehetővé vált az urnafülke igénybevitelével történő hamvasztásos temetés biztosítása. A projekt megvalósításához az önkormányzat 500 000.-Ft önrésszel járult hozzá.

Lakhegy Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Magyar Falu Program keretében meghirdetett, Kistelepülési településtervek elkészítésének támogatása című kiírásra pályázatot nyújtott be 2021-ben.

A pályázat elbírálásáról 2022. májusában értesítették az önkormányzatot, melynek értelmében 1 500 000.-Ft-ot nyert el. A település tervező, valamint a főépítész megbízására sor került, a projekt végrehajtása folyamatban van, a megvalósítás határideje 2024. december 31. napja.

2017. évi Arculati Kézikönyv, a településkép védelméről szóló önkormányzati rendelet elsődleges célja, hogy a település épített értékeit felkutassa és azok helyi védelmét, valamint a kialakult jellegzetes településképp megőrzését és annak tervszerű, harmonikus továbbfejlesztését szakmailag előkészítse, megalapozza.

A településképi rendelet 1. melléklete tartalmazza a védetté nyilvánított helyi építészeti örökségi elemeket, amelyek sorába a település szempontjából hagyományt őrző, a mindenkor itt élő emberek

munkáját és kultúráját tükröző sajátos megjelenésű, a településképet meghatározó építészeti értékek kerültek.

A Lakhegy Erdőszéli Óvoda udvarának korszerűsítésére az önkormányzat pályázatot nyújtott be a Magyar Falu program által meghirdetett felhívásra. Elnyert összeg 3 095 719.-Ft. Az összegben játéktároló, gyermek és felnőtt kerti padok, babaház, árnyékoló, kerti ivókút, párapapu kerültek megvásárlásra.

Lakhegy község földrajzi fekvése, domborzati viszonya kedvező, a természet adta kiváló adottságokat azonban külső tényezők kedvezőtlenül befolyásolják.

További célként szerepel lakóhelyünk környezeti állapotának folyamatos javítása, épületeink energetikai korszerűsítése.

Lakhegy, 2023.november 23.

Ujvári Katalin
polgármester

